

Nummer: 829388

De teammanager vergunningen, daartoe bevoegd krachtens het besluit 'Primaire mandaat- en volmachtregeling waterschap Brabantse Delta 2024' en 'Besluit ondermandatering door de secretaris-directeur waterschap Brabantse Delta 2024';

beschikkende op het desbetreffende verzoek van 29 augustus 2024, ingekomen op 29 augustus 2024 geregistreerd onder zaaknummer 0652813697 en aanvullende gegevens ingekomen tot en met 13 september 2024.

Van: Melkveebedrijf Rovers
Zijlweg 6
4944 AV te Raamsdonk

Gelet op: - de Omgevingswet;
- de Waterschapsverordening waterschap Brabantse Delta 2024;
- de Beleidsregels voor waterkering, waterkwantiteit en grondwater Omgevingswet;
- de Onderhoudsverordening Waterschap Brabantse Delta.

OVERWEGINGEN:

Aanvraag

1. Er is een aanvraag ingediend voor het uitvoeren van waterhuishoudkundige werkzaamheden bestaande uit het plaatsen van een sleufsilo en het aanleggen van een inrit op compartimenteringskering DWK00582, gelegen aan de Achterste dijk ter hoogte van Zijlweg 6 te Raamsdonk.
2. Ter hoogte van de aangebrachte sleufsilo hebben er ook grondaanvullingen plaats gevonden.
3. Hierdoor heeft de aanvraag betrekking op het uitvoeren van waterhuishoudkundige werkzaamheden bestaande uit het plaatsen van een sleufsilo en het daarachter aanvullen van de compartimenteringskering tot bovenkant sleufsilo en het aanleggen van een inrit op compartimenteringskering DWK00582, gelegen aan de Achterste dijk ter hoogte van Zijlweg 6 te Raamsdonkveer.
4. Deze aanvraag is ingediend als gevolg van een toezichts-/handhavingszaak van het waterschap.

Wetgeving

5. Volgens artikel 3.2, lid 2 van de waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning in een compartimenteringskering, in de daarbij behorende beschermingszone A of in een overige waterkering:
 - bouwwerken aan te brengen, te wijzigen, te hebben, te onderhouden of te verwijderen;
 - beplanting in de grond aan te brengen, te wijzigen, te hebben, te onderhouden of uit de grond te verwijderen;
 - ontgravingen uit te voeren of ophogingen aan te brengen;
 - te boren of te sonderen of;
 - kabels of leidingen aan te leggen, te hebben, te onderhouden, te wijzigen of te verwijderen;
 - permanente ontgravingen in de schil uit te voeren.

Algemene regels

6. De volgende aangevraagde werkzaamheden zijn op basis van de verordening Waterschap Brabantse delta vrijgesteld van vergunningverlening en kunnen worden uitgevoerd binnen de randvoorwaarden van algemene regels dan wel vergunningsvrije criteria:
 - het aanleggen van een inrit op een compartimenteringskering (paragraaf 3.1.13) en;
 - het aanleggen van een sleufsilo in (de schil van) en op een compartimenteringskering (paragraaf 3.1.13);en vallen buiten de reikwijdte van deze vergunning.
7. Deze werkzaamheden dienen derhalve te voldoen aan de algemene regels die als bijlage bij deze vergunning zijn gevoegd.

Algemene toetsingskaders van het waterbeheer

8. In artikel 1.3 van de Omgevingswet zijn de maatschappelijke doelstellingen benoemd die richtinggevend zijn met betrekking tot de fysieke leefomgeving:
9. In artikel 4.23 van de Omgevingswet zijn de algemene doelstellingen benoemd die richtinggevend zijn bij de uitvoering van het waterbeheer:
 - a. het voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste,
 - b. het beschermen en verbeteren van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen,
 - c. het vervullen van maatschappelijke functies door watersystemen,
 - d. het beschermen van de doelmatige werking van een zuiveringstechnisch werk.
10. Tevens stelt artikel 4.23 van de Omgevingswet dat de regels over lozingsactiviteiten op een oppervlaktewaterlichaam of een zuiveringstechnisch werk er in ieder geval toe strekken dat:
 - a. alle passende preventieve maatregelen tegen verontreiniging worden getroffen,
 - b. de beste beschikbare technieken worden toegepast,
 - c. geen significante verontreiniging wordt veroorzaakt.
11. De doelstellingen zijn geconcretiseerd via normen en beleid ten aanzien van veiligheid, waterkwaliteit, waterkwantiteit en maatschappelijke functievervulling door watersystemen.
12. De uitwerking hiervan vindt plaats in de Omgevingswet, in aanvullende regelgeving, in het Waterbeheerprogramma, in de waterschapsverordening en in de beleidsregels horend bij de waterschapsverordening.
13. De vastgestelde normen en het beleid zijn richtinggevend bij de toetsing of de aangevraagde handeling verenigbaar is met de doelstellingen van het waterbeheer.
14. Deze doelstellingen vormen in onderlinge samenhang het toetsingskader bij vergunningverlening.
15. Een vergunning wordt geweigerd indien deze niet verenigbaar is met de doelstellingen van het waterbeheer en het niet mogelijk is om de belangen van het waterbeheer door het verbinden van voorschriften of beperkingen voldoende te beschermen.

Toetsing aan Beleidsregels voor waterkering, waterkwantiteit en grondwater omgevingswet

16. Het verzoek is getoetst aan beleidsregel 15 van de Beleidsregels voor waterkering, waterkwantiteit en grondwater omgevingswet.

Algemene toetsingscriteria waterkeringen

17. Beleidsregel 15 (algemene toetsingscriteria waterkeringen) stelt dat waterkeringen zijn ontworpen om bescherming te bieden tegen overstroming van het achterland. Het waterschap hanteert als ideaalbeeld een waterkering in de vorm van een grondlichaam bekleed met een erosiebestendige grasmat vrij van niet-waterkerende objecten als bijvoorbeeld bouwwerken en bomen en struiken. Vanuit haar maatschappelijke betrokkenheid is het waterschap zich er bewust van dat het ideaalbeeld als zodanig niet over de volle lengte van de waterkering realiseerbaar of zelfs wenselijk is. Uit het oogpunt van veiligheid en efficiënt beheer van de waterkering is dit ideaalbeeld wel onderdeel van het referentiekader waaraan (nieuw gewenste) niet-waterkerende objecten en activiteiten getoetst worden.
18. De werkzaamheden vinden plaats in het waterstaatswerk en beschermingszone A van de compartimenteringskering.
19. Waterkeringen worden aangelegd om een maatgevende waterstand te kunnen keren, waarbij bij het ontwerpen van waterkeringen geen rekening wordt gehouden met het aanbrengen van bebouwing en andere "vreemde" objecten.
20. Door ontgravingen, aanvullingen, wijzigingen van constructie en belasting kunnen de sterkte en stabiliteit en daarmee de veiligheid van de waterkering nadelig worden beïnvloed.
21. In dit specifieke geval is er in 2014 een sleufsilo geplaatst
22. De ruimte tussen deze geplaatste sleufsilo en de kruinhoogte van de compartimenteringskering is aangevuld/opgehoogd.
23. Conform met beleid van het waterschap zijn permanente ophogingen op de waterkering en in beschermingszones A en B onder voorwaarden toegestaan.
24. De ophogingen (aanvullingen) hebben geen negatief effect op de waterkerende functie.
25. De ophogingen (aanvullingen) vormen geen belemmering voor de bereikbaarheid en inspectie van de waterkering. Het doelmatig beheer en onderhoud blijft mogelijk.

26. De werken bevinden zich (gedeeltelijk) op eigendom van het waterschap en moeten tevens middels een privaatrechtelijke overeenkomst met het waterschap worden geregeld. De aanvrager dient contact op te nemen met team juridische zaken, inkoop en vastgoed van het waterschap om dit grondgebruik te regelen. De vergunning staat los van het verkrijgen van deze privaatrechtelijke toestemming.
27. De werkzaamheden leveren geen belemmering op voor zowel de sterkte en stabiliteit als het beheer en onderhoud van de waterkering. Dit wordt geborgd door het opnemen van voorschriften in de vergunning.
28. Tegen het verlenen van de vergunning bestaat dezerzijds onder het stellen van de navolgende voorschriften geen bezwaar.

B E S L U I T:

Aan Melkveebedrijf Rovers, Zijlweg 6, 4944 AV te Raamsdonk en zijn rechtverkrijgenden, hierna te noemen vergunninghouder, vergunning te verlenen van het verbod, gesteld in artikel 3.2 (lid 2) van de Waterschapsverordening waterschap Brabantse Delta 2024, voor het:

- ophogen (aanvullen) van het maaiveld achter de aangebrachte sleufsilos gelegen binnen de zonering van een compartimenteringskering;

in, op of onder een waterkering bij ons waterschap bekend als de compartimenteringskering DWK00582 ter hoogte van Zijlweg 6 te Raamsdonk in de gemeente Geertruidenberg één en ander onder de navolgende voorschriften en bepalingen.

I Algemene voorschriften

1. Algemeen

- 1.1. De algemene voorschriften zijn van toepassing tenzij bij bijzonder voorschrift anders is bepaald.
- 1.2. De werken/activiteiten worden uitgevoerd overeenkomstig de bij deze vergunning behorende [REDACTED] met nummers 813697-A, 813697-B en 813697-C.

2. Melding aanvang en einde werkzaamheden

- 2.1. Ten minste vijf werkdagen vóór de start van de uitvoering van het werk/de activiteit wordt het waterschap hiervan op de hoogte gesteld. Hiervoor dient gebruik te worden gemaakt van het webformulier beschikbaar via www.brabantsedelta.nl/startwerkzaamheden.
- 2.2. De werkzaamheden/activiteiten waarvoor vergunning is verleend worden na aanvang van de eerste werkzaamheden/activiteiten in één aaneengesloten periode uitgevoerd, tenzij anders staat vermeld in deze vergunning.
- 2.3. Uiterlijk vijf werkdagen nadat het werk/de activiteit is uitgevoerd wordt het waterschap hiervan op de hoogte gesteld. Hiervoor dient gebruik te worden gemaakt van het webformulier beschikbaar via www.brabantsedelta.nl/eindewerkzaamheden.

3. Aanleg en uitvoering keringen

- 3.1. In het gesloten seizoen (van 1 oktober tot 1 april) mogen geen handelingen in het waterstaatswerk en bijbehorende beschermingszone A plaatsvinden.
- 3.2. De stabiliteit en veiligheid van de waterkering moet tijdens en na de uitvoering van werkzaamheden worden gegarandeerd.
- 3.3. Op waterkeringen mogen geen machines, (bouw)materialen en/of grond worden opgeslagen.
- 3.4. Tijdens en na afloop van de werkzaamheden moeten alle graaf- en werklocaties worden gecontroleerd op eventuele kwel. Indien wellen of kwelgaten worden geconstateerd moet de vergunninghouder dit onmiddellijk melden bij het waterschap waarbij de locatie op [REDACTED] en beeldmateriaal wordt vastgelegd en aan het waterschap worden verstrekt.
- 3.5. De vergunninghouder herstelt op aanzegging van of namens het dagelijks bestuur onmiddellijk alle nazakkingen of zettingen die door het werk/de activiteit ontstaan gedurende twee jaar na uitvoering van de werkzaamheden.
- 3.6. De vergunninghouder herstelt bij beschadiging van de grasmat deze zo spoedig mogelijk in de oorspronkelijke staat, op aanwijzing van de toezichthouder van het waterschap. Indien opnieuw inzaaien noodzakelijk is wordt gebruik gemaakt van het graszaad, type natuurdijk II (60 kg/ha).
- 3.7. Bij de uitvoering van werkzaamheden moet het hectometeringsysteem van het waterschap (betonnen meetpunt met tekstplaat, hectometerpalen of buisjes, asfaltnagels en eventuele verklikpalen) onaangeroerd blijven. Bij beschadiging of verplaatsing van hectometrische elementen komen kosten van herplaatsing of herstel voor rekening van de vergunninghouder.

4. Toezicht

- 4.1. Gedurende de uitvoering van het werk/de activiteit is (een kopie van) deze vergunning op de locatie van het werk/de activiteit aanwezig.

5. Onderhoud

- 5.1. De werken worden door en voor rekening van de vergunninghouder uitgevoerd en in goede staat onderhouden.

6. Wijzigingen

- 6.1. Wanneer tijdens de uitvoering aanpassingen noodzakelijk zijn van de in de vergunning voorgeschreven werken en maten, wordt dit onmiddellijk schriftelijk, voorzien van [REDACTED] en/of rapporten, overlegd met team vergunningen van het waterschap. De aanpassingen kunnen pas worden uitgevoerd na goedkeuring van het waterschap. Een aanpassing kan mogelijk leiden tot een nieuw besluit.

7. Calamiteiten

- 7.1. Indien zich tijdens de uitvoering of het gebruik van de vergunning een calamiteit voordoet, neemt de vergunninghouder onmiddellijk contact op met het waterschap (076 564 10 00).
- 7.2. Bij uitzonderlijke omstandigheden (bijvoorbeeld schaarste of overvloed aan water) waarbij een waterstaatswerk in het ongerede raakt of dreigt te raken, moeten op eerste aanzegging door of namens het dagelijks bestuur de werkzaamheden tijdelijk gestaakt of opgeschort worden en/of kunnen aanvullende maatregelen opgelegd worden om dit te voorkomen.
- 7.3. De vergunninghouder is verplicht één of meer personen aan te wijzen die belast is (zijn) met het toezicht op naleving van de voorschriften die in deze vergunning zijn opgenomen waarmee in spoedgevallen, ook buiten kantooruren, overleg kan worden gevoerd.

II Bijzondere voorschriften

8. Het ophogen (aanvullen) van het maaiveld achter de aangebrachte sleufsilos gelegen binnen de zonering van een compartimenteringskering;

- 8.1. Als gevolg van de belasting van de ophoging (aanvulling) mogen er geen zettingen van het waterstaatswerk plaatsvinden.
- 8.2. De aanvullingen die benodigd zijn voor de te realiseren werken worden niet dieper en groter uitgevoerd dan strikt noodzakelijk.
- 8.3. De vergunninghouder voorkomt belemmering van de afwatering van de waterkering.
- 8.4. De vergunninghouder neemt alle mogelijke maatregelen om schade aan de waterkering en aan de grasmat en/of dijkbekleding te voorkomen.
- 8.5. De vergunninghouder zorgt voor een goed overgang (bijvoorbeeld door het frezen of scheuren van de grasmat) tussen de bestaande bovengrond en de aan te brengen grond.
- 8.6. Indien er naar het oordeel van het waterschap schade aan de grasmat ontstaat door de aanwezigheid van de aanvullingen dient deze te worden hersteld.
- 8.7. Eventuele ontstane schade wordt onmiddellijk hersteld en de vergunninghouder neemt maatregelen om verdere schade te voorkomen.
- 8.8. De ophoging (aanvulling) wordt zodanig opgebouwd dat deze geen schade ondervindt als het gangbaar onderhoudsmaterieel bij onderhoud van de waterkering door of namens het waterschap hiervan gebruik maakt.

Breda, 10 oktober 2024
Namens het dagelijks bestuur,
Teammanager vergunningen

Mededelingenblad

Algemeen

Belanghebbende die het niet eens zijn met dit besluit, kunnen hiertegen bezwaar maken. Wij adviseren u daarom om geen gebruik van de vergunning te maken, zolang voor belanghebbenden nog een mogelijkheid bestaat om daartegen bezwaar in te stellen en indien dat gebeurd, te wachten met de uitvoering tot dat op het bezwaar is beschikt. Deze vergunning ontheft u niet van de verplichting tot het vragen van eventuele andere benodigde vergunningen en/of (privaatrechtelijke) toestemming(en) (op grond van andere regelingen).

Als gevolg van artikel 5.37 lid 2 van de Omgevingswet geldt deze vergunning tevens voor de rechtsopvolgers van de vergunninghouder, tenzij bij de vergunning anders is bepaald. Indien deze vergunning overgaat op een rechtsopvolger dient de rechtsopvolger dit binnen vier weken nadat de vergunning voor hem is gaan gelden schriftelijk te melden aan het waterschap.

Als gevolg van artikel 5.40 lid 2 sub b van de Omgevingswet kan het waterschap de vergunning geheel of gedeeltelijk intrekken indien binnen één jaar na het verlenen van de vergunning geen gebruik is gemaakt van de vergunning.

Bezwaarmogelijkheden met betrekking tot het besluit

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) kunnen belanghebbenden tegen dit besluit een bezwaarschrift indienen. De termijn voor het indienen van een bezwaarschrift is 6 weken, ingaande op de dag na de dag waarop dit besluit aan u is verzonden. Het bezwaarschrift moet gericht zijn aan het dagelijks bestuur van waterschap Brabantse Delta, Postbus 5520, 4801 DZ te Breda. U dient op de envelop het woord 'bezwaarschrift' te vermelden. Wij verzoeken u om in het bezwaarschrift ook uw telefoonnummer en e-mailadres te vermelden.

Het bezwaarschrift moet de volgende inhoud hebben:

- naam en adres indiener;
- [REDACTED]
- het nummer van de vergunning;
- de reden(en) waarom u zich niet met het besluit kan verenigen;
- [REDACTED] indiener.

Een verzoek aan het dagelijks bestuur, overeenkomstig artikel 7:15 Awb tot vergoeding van de kosten die belanghebbenden redelijkerwijs moeten maken in verband met de behandeling van het bezwaar, moet worden gedaan voordat door het dagelijks bestuur op het bezwaar is beslist.

Voorlopige voorziening

Het indienen van een bezwaarschrift schorst het genomen besluit niet. Als een bezwaarschrift is ingediend kan ook een verzoek om een voorlopige voorziening aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Zeeland – West-Brabant, Team Bestuursrecht, Postbus 90006, 4800 PA Breda worden gericht. Het verzoek moet de volgende inhoud hebben:

- naam en adres indiener;
- [REDACTED]
- omschrijving van het besluit en vermelding van het bestuursorgaan dat het besluit heeft genomen;
- een afschrift van het bezwaarschrift en de gronden van het verzoek (reden spoedeisendheid);
- zo mogelijk een kopie van het besluit waarop het bezwaarschrift betrekking heeft;
- [REDACTED] verzoeker.

U kunt ook digitaal een voorlopige voorziening indienen bij genoemde rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/Burgers>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische [REDACTED] (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden. Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt een bedrag aan griffierecht geheven.

Is bezwaar de juiste aanpak voor uw probleem?

De ervaring leert dat een bezwaarschriftprocedure vaak niet aansluit bij hetgeen u als belanghebbende met het bezwaar wilt bereiken. Als u zich afvraagt of het voor u zinvol is om een bezwaarprocedure te starten, kunnen de volgende vragen en aandachtspunten behulpzaam zijn bij het maken van uw afweging:

- Is het u voldoende duidelijk wat een bezwaarprocedure inhoudt?
- Is de inhoud van het besluit duidelijk voor u en wat het concreet voor u betekent? Of heeft u behoefte aan toelichting?
- Kloppen de gegevens over u in het besluit en heeft u alle gegevens verstrekt?
- Vindt u dat de wijze waarop bij de besluitvorming met u of uw belangen is omgegaan niet correct is? Zo ja, wat wilt u hiermee doen?
- Kunt u beoordelen of het besluit inhoudelijk juist is of niet? Of heeft u daarvoor meer informatie nodig?
- Als u het besluit onjuist vindt, wat zijn dan uw argumenten?
- Welk doel wilt u met uw bezwaar tegen het besluit bereiken? Wat verwacht u van het waterschap?

- Weet u of u met uw bezwaar dit doel ook kunt bereiken?

Indien u naar aanleiding van bovenstaande nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met de behandelend ambtenaar van het waterschap die in het briefhoofd vermeld is. Ook indien u van plan bent om een bezwaarschrift in te dienen verzoeken wij u om contact op te nemen met het waterschap om te verkennen of het indienen van een bezwaar voor u de geschikte aanpak is.

Bijlage: Algemene regels waterschap Brabantse Delta

Activiteiten in de schil van compartimenteringskeringen (paragraaf 3.1.13)

Het verbod, zoals bedoeld in artikel 3.2 lid 2 van de waterschapsverordening waterschap Brabantse Delta geldt niet voor:

1. Het verrichten van een activiteit in een **compartimenteringskering** of in de daarbij behorende beschermingszone A, als:
 - a. de activiteit alleen wordt verricht in de bovenste meter van de compartimenteringskering of de daarbij behorende beschermingszone A, gemeten vanaf het maaiveld en;
 - b. er door de activiteit geen blijvende verbinding wordt gemaakt tussen beide zijden van de compartimenteringskering;

indien wordt voldaan aan artikel 3.71 tot en met 3.73:

- Het is verboden de activiteit te verrichten zonder dit tenminste vier weken voor het begin ervan te melden.
- Het profiel van de waterkering en van beschermingszone A worden na de werkzaamheden in de oorspronkelijke toestand teruggebracht.
- Tijdelijke ontgravingen worden zodanig laagsgewijs gevuld en gedicht dat de oorspronkelijke bodemopbouw wordt hersteld.
- Beschadigde gedeelten van de grasmast worden ofwel ingezaaid met het graszaad "Natuurlijk II" of met daarmee vergelijkbaar graszaad, ofwel voorzien van geschikte graszoden.
- De activiteit vormt geen belemmering voor het beheer en onderhoud van de waterkering.

Uitzondering:

Deze algemene regel is niet van toepassing op:

- a. het aanleggen, wijzigen en verwijderen van kabels en leidingen en;
- b. het aanbrengen, snoeien en verwijderen van beplanting.

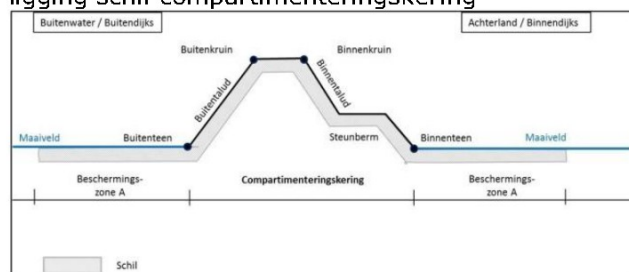
Toelichting

Deze algemene regel bevat een algemene vrijstelling voor werkzaamheden in de bovenste meter van compartimenteringskeringen. Deze kan ook van toepassing kan zijn op de activiteiten die genoemd zijn in andere algemene regels aangaande compartimenteringskeringen.

Compartimenteringskeringen zijn door de provincie aangewezen als regionale kering zonder norm. Op basis van een analyse van overstromingsberekeningen is aangetoond dat deze keringen van nut zijn bij een eventuele doorbraak van de primaire waterkering. Zij vertragen het onderlopen van een gebied en bieden mogelijkheden tot evacuatie. Handhaving van de huidige, aanwezige keringen geschiedt door vastleggen van het huidige profiel in de legger en beschermende regels in deze verordening.

Omdat in en op deze keringen functies zijn ondergebracht als bewoning, verkeer, groenvoorzieningen, nutsleidingen e.d. worden hiermee steeds nieuwe activiteiten opgeroepen. Om deze min of meer ongestoord te kunnen laten plaatsvinden kan handhaving van het huidige profiel plaatsvinden onder acceptatie van voor de waterkering in beginsel ongewenste activiteiten in de buitenste schil van de kering (zie onderstaand figuur). De kernzone van de kering blijft daardoor zoveel mogelijk ongemoeid. Het is niet de bedoeling dat genoemde schil wordt gebruikt voor blijvende afgravingen. Met deze aanpak wordt het huidige profiel zoveel mogelijk gehandhaafd terwijl toch de inmiddels ontstane maatschappelijke functies doorgang kunnen vinden.

ligging schil compartimenteringskering

De meeste reguliere activiteiten vinden plaats in een zone tot 1 m beneden maaiveld. Hierbij kunnen vorstvrij funderingen worden aangelegd. Daarom is 1 m als uiterste maat voor de dikte van de schil genomen.

Bij diverse werkzaamheden die onder deze vrijstelling vallen, is sprake van (tijdelijke) ontgravingen. Om de waterkerende functie van de waterkering zo min mogelijk te verstoren, zijn voorschriften opgenomen om de oorspronkelijke bodemopbouw en de grasmast te herstellen.

Uitzondering

Bepaalde werkzaamheden kunnen een grotere impact hebben op het waterkerende vermogen van de compartimenteringskering, bijvoorbeeld het aanbrengen van beplanting of het aanbrengen van kabels en leidingen. Dergelijke werkzaamheden zijn daarom uitgezonderd van deze algemene regel.

Meldingsplicht

Het is van belang dat werkzaamheden bij waterkeringen goed worden uitgevoerd en dat het waterschap weet welke objecten in een waterkering aanwezig zijn. Daarvoor is het noodzakelijk dat het waterschap toezicht kan uitoefenen op de uitgevoerde werkzaamheden. Om deze reden is een verplichte melding in deze paragraaf opgenomen.